

ORĘDOWNIK URZĘDOWY

MIASTA BYDGOSZCZY

Redakcja i Administracja:

Magistrat miasta Bydgoszczy ratusz pokój 15.
Czynna codziennie od 8-mej do 3-ej po poł.
Za redakcję odpowiada radca Tytus Podolski.

Prenumerata: miesięcznie 50 groszy

Ogłoszenia:

Wiersz szerokości 66 mm 20 groszy. Przy
powtarzającym się ogłoszeniu udzielamy rabatu

Nakładem: Magistratu Miasta Bydgoszczy.
Drukiem Drukarni Bydgoskiej S. A. (oz. Bydg.)

Nr 20.

Bydgoszcz, czwartek, dnia 15 grudnia 1927 r.

Rok XLIV.

Treść numeru 20:

- Nr. 282. Rozporządzenie policyjne dot. tępienia szkodliwych owadów, pojawiających się na drzewach owocowych.
- Nr. 283. Rozporządzenie policyjne w przedmiocie zgłaszania łózek Pogotowiu Ratunkowemu przez szpitale.
- Nr. 284. Obwieszczenie dot. kursu położnych w Krajowej Klinice dla Kobiet i Szkole Położnych w Poznaniu.
- Nr. 285. Obwieszczenie dot. wstrzymania ruchu kołowego, w czasie zmiany warty wojskowej przed głównym odwachem na ul. Jagiellońskiej.
- Nr. 286. Obwieszczenie dot. chodzenia po lodzie w tych miejscach, gdzie lód nie jest dostatecznie mocny.

- Nr. 287. Zasady udzielania pożyczek na podniesienie sadownictwa.
- Nr. 288. Ogłoszenie dot. dodatku do opłat państwowych od od patentów na wyrób i sprzedaż trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych.
- Nr. 289. Komunikat Muzeum Miejskiego.
- Nr. 290. Kontrola wodomierzy.
- Nr. 291. Wygaśnięcie świerzb u konia należącego p. Monice Łuczakowej.
- Nr. 292. Przybłąkany pies.
- Nr. 293. Przybłąkany pies.
- Nr. 294. Obliczenie zmiany kosztów utrzymania w Bydgoszczy w miesiącu listopadzie 1927 roku.
- Nr. 295. Wyciąg ze statystyki ruchu ludności miasta Bydgoszczy od 1. stycznia 1923 r.

282.

Rozporządzenie policyjne.

Na podstawie §§ 6, 12 i 15 ustawy o zarządzie policyjnym z dnia 11 marca 1850 r. (Zbiór Ustaw str. 265) § 143 ustawy o ogólnym zarządzie kraju z dnia 30. lipca 1883 r. (Zbiór ustaw str. 195), § 34 ustawy policyjnej o polach i lasach z dnia 1 kwietnia 1880 (Zbiór ustaw str. 230) rozporządza się dla obwodu Województwa Poznańskiego za zgodą Wojew. Sądu Administracyjnego co następuje:

§ 1.

Wszyscy właściciele lub użytkownicy szkółek owocowych, sadów, ogrodów, alei i plantacji owocowych, zobowiązani są do tępienia szkodliwych owadów, pojawiających się na drzewach owocowych, mianowicie: 1. mszycy krwistej (*Schizoneura langiera* Hausm.) 2. chrabaszca majowego (*Melolontha vulgaris* L.), 3. niestrzępa głogowca (*Paris Crataegi* L.), 4. rudnicy zło-
topłynnej (*Porthesia Chrysorrhoea* L.), 5. brudnicy nieparki (*Ocnaria dispar* L.), 6. przed-
zimka owocowca (*Cheimatobia neustria* L.), 7. prządkę pierścienicy (*Castropacha neustria* L.), 8. namiotnika (*Hyponomenta malinella* Zell),

9. kwiecika jabłkowca (*Anthonomus pomorum* L.)

§ 2.

Upoważnieni rzeczoznawcy dokonywać będą oględzin zadrzewień owocowych; celem tych inspekcji jest stwierdzenie istnienia szkodników na drzewach owocowych, udzielanie wskazówek odnośnie zwalczania szkodników i stwierdzenie, czy zastosowano środki zwalczania.

§ 3.

Czuwanie nad wykonaniem niniejszego rozporządzenia policyjnego i przeprowadzenie oględzin zadrzewień owocowych porucza się Wielkopolskiej Izbie Rolniczej, która na terenie Wielkopolski jest organem centralnym, czuwającym nad ochroną roślin ogrodowych (uprawnych) i zwalczaniem ich szkodników.

§ 4.

Osobom, którym Wielkopolska Izba Rolnicza poruciła zbadanie drzew owocowych, albo przekonanie się o tem, czy środki ochronne i zapobiegawcze są zastosowane wogóle i w sposób przepisany, dozwolony jest wstęp do wszystkich

zadrzewień owocowych w każdym czasie roku i dnia roboczego.

Rzeczoznawcy ci są zobowiązani do przedłożenia swej legitymacji urzędowej, o ile tego wymaga właściciel lub użytkownik zadrzewień.

§ 5.

Jeśli rzeczoznawcy upoważnieni do badania stwierdzili mszycę krwistą na drzewach owocowych badanej szkółki ogrodn., alei, lub innych zadrzewień owocowych, lub stwierdzili podejrzaną objawy istnienia mszycy krwistej, winni powiadomić o tem bezzwłocznie miejscowe władze policyjne, które zarządzą, żeby właściciele, lub użytkownicy drzew na swój koszt zastosowali środki zwalczania, zapobiegające dalszemu rozpowszechnieniu się mszycy krwistej.

To samo dotyczy innych szkodników, wymienionych w § 1.

§ 6.

Właściciele szkółek drzew owocowych zobowiązani są do zgłaszania corocznie swych szkółek w Wielkopolskiej Izbie Rolniczej przed dniem 1. marca każdego roku. Zgłoszenie to ma na celu umożliwienie oględzin szkółek przez rzeczoznawców.

§ 7.

Jeśli rzeczoznawca nie stwierdził mszycy krwistej w szkółce przez niego lustrwanej, Wielkopolska Izba Rolnicza wystawi właścicielowi szkółek zaświadczenie o dokonanej lustracji i niestwierdzeniu mszycy krwistej w szkółce jego; zaświadczenie takie jest ważne tylko na rok bieżący.

§ 8.

Właściciele szkółek płacą za oględziny szkółek, przeprowadzonych w celu zwalczania mszycy krwistej i to za wystawienie zaświadczenia, stwierdzającego wynik lustracji:

od szkółek o powierzchni 500 — 2 000 m ²	2 zł.
„ „ „ 2.000 — 4.000 „	3 zł.
„ „ „ 4.000 — 6.000 „	4 zł.
za dalsze 2.000 m ² po	2 zł.

§ 9.

Właścicielom lub użytkownikom drzew owocowych, u których stwierdzono pojawienie się mszycy krwistej, zakazuje się sprzedaży chorych drzew owocowych, oraz zrazów.

§ 10.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia policyjnego karane będą grzywną do 60 zł., w razie nieściągalności grzywny, odpowiednim aresztem, o ile w danym wypadku niema zastosowania § 368 ustawy karnej. Prócz tego środki ochronne, o ile ich nie zastosowali właściciele lub użytkownicy zadrzewień, będą zastosowane

na ich koszt przez osoby wykonujące zwalczanie szkodników z upoważnienia Wielkopolskiej Izby Rolniczej.

§ 11.

W celu przeprowadzenia rozporządzenia tego poleca się pp. Starostom Wojew. Poznańskiego porozumienie się z Wielkopolską Izbą Rolniczą, która wyda instrukcje technicznego wykonania oględzin i zastosowania środków zwalczania szkodników.

§ 12.

Niniejsze rozporządzenie policyjne nabiera mocy obowiązującej z dniem ogłoszenia. Zarazem znosi się rozporządzenie z dnia 5 listopada 1920 r. (Dz. Urz. Wojew. Pozn. nr. 46).

Poznań, dnia 21. lutego 1927 r.

L. dz. 4155/27 I.

Wojewoda Poznański.

Powyższe ogłasza się.

Bydgoszcz, dnia 30. listopada 1927 r.

Pl. I. 14648/27.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) Hańczewski, radca miejski.

283.

Rozporządzenie policyjne w przedmiocie zgłaszania łózek Pogotowiu Ratunkowemu przez szpitale.

Na zasadzie §§ 5 i 6 ustawy o zarządzie policyjnym z dnia 11. 3. 1850 r. (Zb. Ust. str. 265) i §§ 143 i 144 ustawy o ogólnej administracji kraju z dnia 30. 7. 1883 (Zb. Ust. str. 195) zarządzam za zgodą Magistratu na obszar miasta Bydgoszczy co następuje:

§ 1.

Wszystkie szpitale (lecznice) położone w obrębie miasta Bydgoszczy są obowiązane podawać Pogotowiu Ratunkowemu przy Straży Ogniowej codzień wieczorem o godzinie 7.30 ustnie lub telefonicznie ilość wolnych i ilość zajętych łózek dla chorych.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze nabywa moc obowiązującą z dniem jego ogłoszenia.

§ 3.

Przekroczenie niniejszego rozporządzenia karane będzie grzywną do 30 zł. którą w razie niemożności zapłacenia zastąpi areszt do 3 dni. Pl. VI. 8257/27

Bydgoszcz, dnia 15. listopada 1927.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) Hańczewski, radca miejski.

284

Obwieszczenie.

Następny kurs położnych w Krajowej Klinice dla Kobiet i Szkole Położnych w Poznaniu ul. Polna 17 odbędzie się od 1. kwietnia 1928 do 31. marca 1929.

Warunki przyjęcia na kurs są te same co dotychczas. Jedynie koszt utrzymania i wykształcenia uległy zmianie i wynosić będą:

a) dla kandydatek na położne obwodowe po 60 zł. miesięcznie, płatnych zgóry;

b) dla kandydatek na położne wolnopraktykujące po 180 zł. miesięcznie zgóry.

Zaznaczam, że przewidziane jest tylko 10 miejsc dla kandydatek na położne obwodowe, oraz, że będzie się uwzględniać

1. w pierwszym rzędzie wnioski kandydatek które już złożyły pomyślnie egzamin, a nie zostały przyjęte wskutek choroby itp.,

2. w dalszym rzędzie wnioski osób, które ubiegały się w poprzednich latach o przyjęcie na kurs, ale wniosków ich nie uwzględniono z powodu zamknięcia listy itp.,

3. a na końcu dopiero wnioski osób, które w roku bieżącym po raz pierwszy się zgłoszą,

4. a wreszcie osób ponad 30 lat wogóle przyjmować się nie będzie.

Wnioski kandydatek winny być złożone w tut. Urzędzie ul. Grodzka 32, pokój nr. 10, najpóźniej do dnia 25. 1. 28. Do wniosku należy dołączyć: a) świadectwo lekarza powiatowego o stanie zdrowia fizycznego i umysłowego, b) świadectwo moralności, wystawione przez władzę policyjną, że kandydatka cieszy się dobrą opinią i nie posiada dzieci nieślubnych, c) świadectwo powtórnego szczepienia ospy.

Kandydatki zameżne winny dołączyć własnoręcznie podpisane zezwolenie męża.

Pl. VI. 8921/27.

Bydgoszcz, dnia 29. listopada 1927.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski**, radca miejski.

285

Obwieszczenie.

Rozporządzenie policyjne z dnia 29. marca 26 r. dotyczące wstrzymania ruchu kołowego w czasie zmiany warty wojskowej przed głównym odwachem (Orędownik Urzędowy m. Bydgoszczy nr. 3 na r. 1926) § 1 otrzymuje następujące brzmienie:

„Wstrzymuje się wszelki ruch kołowy z wyjątkiem tramwaji na ul. Jagiellońskiej na przejeździe od Placu Teatralnego do ul. Dr. Emila

Warmińskiego podczas zmiany warty wojskowej przed głównym odwachem i to:

od 1 kwietnia do 30 września od g. 18.25 do 18.35.
od 1. paźdz. do 31. marca od godz. 14.25 do 14.35.

Bydgoszcz, dnia 7. grudnia 1927 r.

Pl. I. 14669/27.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski**, radca miejski.

286

Obwieszczenie.

Zwraca się uwagę na postanowienia § 34 rozporządzenia policyjnego z dnia 20. X. 1890 r. zakazującego chodzić po lodzie w tych miejscach, gdzie lód nie jest dostatecznie mocny, nadto nie znajduje się na miejscu specjalny dozorca, nakazujący rodzicom, opiekunom i wychowawcom dbać o to, by zakaz ten był należycie przestrzegany. Surowa kara grozi omawiane rozporządzenie tym, którzy się do niego nie zastosują.

Bydgoszcz, dnia 29. listopada 1927.

Pl. I. 14554/27.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski**, radca miejski.

287.

Zasady udzielania pożyczek na podniesienie sadownictwa.

Sumę 200.000 zł. przeznaczoną w budżecie Ministerstwa Rolnictwa na rok 1927/28 w dziale 1 § 15 na podniesienie sadownictwa, Ministerstwo Rolnictwa przekazuje do administracji Państwowemu Bankowi Rolnemu w myśl §§ 3 i 48 statutu P. B. R. (Dz. Ust. R. P. nr. 69 poz. 487 z 1925 r. na udzielanie pożyczek na zasadach następujących:

§ 1. Pożyczki będą udzielane na: a) budowę i urządzenia przetwórcze, przechowalnię i sortowni owoców, b) zakładanie i zagospodarowywanie sadów i szkółek drzew i krzewów owocowych.

§ 2. Pożyczki przyznaje Dyrekcja Państwowego Banku Rolnego na podstawie decyzji Ministerstwa Rolnictwa.

§ 3. Pożyczki będą udzielane zarówno osobom fizycznym, jak i prawnym na skrypty dłużne, za zabezpieczeniem hipotecznym, lub w razie niemożności przedstawienia tej gwarancji za solidarnym poręczeniem 2 albo 3 osób, majątkowo odpowiedzialnych. W celu ułatwienia rozpatrywania podań o pożyczkę, należy w podaniach wyraźnie określać rodzaj proponowanego zabezpieczenia i załączać wypisy hipoteczne względnie stwierdzone przez urzędy gminne informacje o stanie majątkowym poręczycieli.

§ 4. Termin spłaty pożyczki nie powinien przekraczać lat 10. Spłata pożyczki następuje w równych rocznych ratach i rozpoczyna się po upływie lat 4 od dnia wypłaty pożyczki.

Pożyczki, udzielane na żądanie petenta na okres nie dłuższy niż lat 4, winny być spłacone jednorazowo po upływie tego okresu. W wyjątkowych wypadkach Państwowy Bank Rolny może przyznać ulgi co do terminów płatności rat.

§ 5. Na wniosek Ministerstwa Rolnictwa, Państwowy Bank Rolny decyduje o przedterminowym ściągnięciu pożyczki w razie użycia kredytu, niezgodnie z przeznaczeniem.

§ 6. Od pożyczek pobierane będą na rzecz Skarbu Państwa procenty, przy czym stopa procentowa będzie o 3 niższa od oficjalnej stopy dyskontowej Banku Polskiego. Procenty należne za okres ulgowy (§ 4) uiszczane będą po upływie tego okresu w różnych sumach w terminach płatności rat. Następne procenty płatne będą zgóry również w terminach płatności rat.

§ 7. Od zaległych sum z tytułu odsetek oraz zwrotu udzielonych pożyczek; pobierana będzie kara za zwłokę w wysokości, odpowiadającej stopie procentowej, stosowanej w analogicznych wypadkach przez Państwowy Bank Rolny, przy czym każdy rozpoczęty miesiąc liczyć się będzie za cały.

Sumy ściągnięte przez Państwowy Bank Rolny tytułem odsetek lub zwrotu kapitału, będą przelewane do Centralnej Kasy Państwowej na odpowiednią pozycję dochodową Ministerstwa Rolnictwa.

§ 8. Koszty związane z administrowaniem kredytu na podniesienie sadownictwa ponosić będą osoby, korzystające z pożyczek, odpłacając dodatek administracyjny. Dodatek ten będzie pobierany przez Państwowy Bank Rolny jednorazowo, przy wypłacie pożyczki w wysokości 1% w stosunku rocznym od sumy pożyczki, a następnie w terminach płatności rat również w wysokości 1% w stosunku rocznym od nominalnej sumy pożyczki.

§ 9. Na budowę i urządzenie przetwórní, przechowalni i sortowni owoców, mogą być udzielane pożyczki, dochodzące do 80% kosztorysu. Na zakładanie i zagospodarowywanie sadów — do 100% ceny drzewek i krzewów, narzędzi i przyrządów oraz kosztu ogroduzenia. Na zakładanie i zagospodarowywanie szkółek — do 100% ceny drzewek i krzewów do ogrodu matecznego, wyjściowego materiału roślinnego, narzędzi i przyrządów, kosztu ogroduzenia, oraz regulówki w pierwszym roku i — do 50% kosztorysu budowy specjalnych budynków.

Pożyczki nie mogą być udzielane na sady o powierzchni mniejszej niż $\frac{1}{2}$ ha, względnie na szkółki o powierzchni mniejszej niż 2 ha.

§ 10. Prz ubieganiu się o pożyczki na przetwórníe, przechowalnie i sortownie owoców, oraz na szkółki pierwszeństwo mają związki samorządowe, organizacje i spółdzielnie rolnicze, lub ogrodnicze.

§ 11. Instytucje i osoby, ubiegające się o pożyczkę, składają w Ministerstwie Rolnictwa ośnośne podania wraz z kosztorysem i szczegółowym planem użycia pożyczki. W podaniu o pożyczkę na sad, lub szkółkę, petent winien się zobowiązać, że posadzone względnie produkowane przezeń drzewka, będą odmian handlowych ustalonych dla danego okręgu.

§ 12. Do podania o pożyczkę winna być dołączona opinia wojewódzkiej lub centralnej organizacji rolniczej bądź ogrodniczej (w województwach zachodnich — Izby Rolnicze). Samorządy z wyjątkiem Izb Rolniczych, do podań dołączają opinię wojewody, Spółdzielnie dołączają do podań opinię Związku Rewizyjnego. Powyższe zasady dotyczą również starań o ulgi w spłaceniu rat.

§ 13. Opinia instytucji winna stwierdzać, fachowe kwalifikacje petenta, celowość inicjatywy, a w razie starań o pożyczkę na sad lub szkółkę, powinna orzekać, że odmiany drzew, których wysadzenie lub produkcja jest zamierzona, należą do odmian handlowych, ustalonych dla danego okręgu.

§ 14. Przy udzielaniu pożyczek uwzględniane będą w pierwszym rzędzie potrzeby okolic, mających najbardziej podatne warunki gospodarcze, względnie przyrodnicze do rozwoju sadownictwa.

Wskazówki

dla pragnących korzystać z pożyczek na podniesienie sadownictwa na ustalonych zasadach.

1. Podania o pożyczkę (z dołączeniem jednego odpisu), kierować należy do Ministerstwa Rolnictwa za pośrednictwem właściwego Wojewody. Izby Rolnicze i instytucje, działające na terenie więcej niż jednego województwa, mogą wносить podania wprost do Ministerstwa Rolnictwa.

2. Podanie winno zawierać następujące wiadomości: a) kto, lub jaka instytucja ubiega się o pożyczkę, b) treściwy odpis gospodarstwa petenta i zamierzonego przedsięwzięcia z dokładnym wskazaniem miejscowości (gmina, powiat, adres pocztowy), c) ogólny kosztorys z podaniem ilości i cen nabywanych przedmiotów i zamierzonych prac, d) w jakim terminie petent

pragnie spłacić pożyczkę („Zasady udzielania pożyczek § 4”), e) rodzaj proponowanego zabezpieczenia pożyczki (Zasady § 3).

Do podania o pożyczkę na budowlę należy dołączyć plany budowli.

3. Petenci z wyjątkiem izb rolniczych i naczelných organizacyj społecznych do podań winni dołączyć opinię fachową (Zasady §§ 12 13).

4. Z wyjątkiem instytucyj zwolnionych od wnoszenia opłat stemplowych na podaniu, petent winien nakleić znaczek stemplowy na 3 zł., na każdym zaś załączniku znaczek 50 gr.

Warszawa, dnia 25. października 1927 r.

Ministerstwo Rolnictwa.

Nr. 4284/27 R. I.

Sprawa pożyczki na podniesienie sadownictwa.

Ministerstwo Rolnictwa przesyła przy niniejszym zasady udzielania pożyczek na podniesienie sadownictwa, oraz odnośne wskazówki. Podania, skierowane do p. Wojewody, winny być ocenione zarówno pod względem rzeczowym, jak formalnym i przesłane Ministerstwu, o ile zasługują na uwzględnienie, ora zdpowiadają żądanej formie.

W razie wątpliwości, czy pożyczka będzie petentowi przyznana, można nie żądać zgóry wypisu hipotecznego, ani innych dowodów, wymaganych przez Bank, a których sporządzenie naraziłoby petenta na duże koszty. W tych jednakże wypadkach, podanie winno szczegółowo przedstawiać stan hipoteki petenta, względnie stan majątkowy poręczycieli, aby wykazać możliwość udzielania dostatecznego zabezpieczenia pożyczki. Rzeczne dokumenty byłyby dostarczane po przyznaniu pożyczki przez Ministerstwo, i przekazaniu sprawy Państwowemu Bankowi Rolnemu, o czym Ministerstwo zawiadomi i Pana Wojewodę i petenta.

Za Ministra:
(podpis)

Dyrektor Departamentu Rolnictwa.

18 załączników.

Otrzymują: Panowie Wojewodowie (wszyscy).

Powyższe ogłasza się z nadmienieniem, że ewentualne podania o udzielenie pożyczki, należy wnosić za pośrednictwem Magistratu.
Fin. 1664/27.

Bydgoszcz, dnia 25. listopada 1927 r.

Oddział Finansowy.
Tabeau, radca miejski.

288

Ogłoszenie.

Na zasadzie art. 11 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. Ust. 94, poz. 747), Korporacje Miejskie uchwałyły pobierać na rzecz miasta Bydgoszczy na rok 1928 dodatek do opłat państwowych od patentów na wyrób i sprzedaż trunków, przetworów wódczanych i spirytusowych na całym terytorjum miasta w wysokości 50% cen patentów, określonych w rozporządzeniu z dn. 24 grudnia 1923 r. (Dz. U. 137, poz. 1148).

Bydgoszcz, dnia 20. października 1927 r.

Magistrat.

(—) **Dr. Chmielarski**, wiceprezydent miasta.

(—) **Tabeau**, radca miejski.

Powyższą uchwałę ogłasza się na podstawie art. 47 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. Ust. 94, poz. 747) z tem, iż uchwała ta uprawomocniła się w trybie przewidzianym w ust. 3 art. 39 poprzednio wymienionej ustawy.
Pd. nr. 7028/27.

Bydgoszcz, dnia 15. grudnia 1927 r.

(—) **Stryzek**, radca miejski.

289.

Muzeum Miejskie.

Frekwencja w miesiącu listopadzie.

Muzeum Miejskie zwiedziły następujące szkoły: Gimnazjum Klasyczne 123 uczni, Seminarjum nauczycielskie 93 uczni, Szkoła wydziałowa żeńska 34 uczennice, Niemieckie Liceum Dregera 28 uczennic, Szkoła Przemysłu Artyst. 23 uczni, Szkoła Handlowa 18 uczni, Gimnazjum im. Kopernika 17 uczni, Gimnazjum Humanistyczne Żeńskie 16 uczennic, Gimnazjum niemieckie 14 uczni, 62 pułk piechoty 289 żołnierzy, 61 pułk piechoty 280 żołnierzy, 15 pułk artylerji polowej 192 żołnierzy, 8 Dywizjon Samochodów 130 żołnierzy, 11 Dywizjon Artylerji Konnej 110 żołnierzy, 16 pułk ułanów 84 żołnierzy.

Razem: 1451 uczni i żołnierzy.

W miesiącu tym zwiedziło Muzeum ogółem 1.750 osób.

290.

Kontrola wodomierzy.

W dniach najbliższych będzie uskuteczniata kontrola wodomierzy. Celem przyspieszenia kontroli uprasza się ułatwić kontrolerom dostęp do wodomierzy (§ 44 rozp. pol.)

Niedoreczone przy kontroli właścicielom domów kartki z zanotowanym wodostanem, mogą być później odebrane w Dyr. Kanal. i Wodociągów ul. Jagiellońska nr. 38, pokój nr. 16.

Bydgoszcz, dnia 14. grudnia 1927 r.

Magistrat. Dyr. Kanal. i Wodoc.

(—) **Ed. Tubielewicz**, decernent.

291.

Świerzb

u konia, należącego p. Monice Łuczakowej, zamieszkałej przy ul. Osada 9, wygaś.

Środki ochronne znosi się.

Pl. VI. 6216/27.

Bydgoszcz, dnia 10. XII. 27 r.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski**, radca miejski.

292.

Przybłąkany pies.

W niżej podpisanym urzędzie zgłoszono przybłąkanego psa (wilka). Prawo własności należy zgłosić w Miejskim Urzędzie Policyjnym ul. Grodzka 32, pokój nr. 7.

Pl. I. 14590/27.

Bydgoszcz, dnia 29. listopada 1927 r.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski**, radca miejski.

292.

Przybłąkany pies.

W niżej podpisanym urzędzie zgłoszono przybłąkanego psa (lisa). Prawo własności należy zgłosić w Miejskim Urzędzie Policyjnym ul. Grodzka 32, pokój nr. 7.

Pl. I. 14708/27.

Bydgoszcz, dnia 3. grudnia 1927 r.

Miejski Urząd Policyjny.

w z. (—) **Weber**, dyrektor biur.

**Ogłaszajcie się
w Orędowniku
Urzędowym!!!**

Obliczenie zmiany kosztów utrzymania w Bydgoszczy

w miesiącu listopadzie 1927 roku.

L. b.	ARTYKUŁY	Norma dzienna dla rodziny 4-osobowej	II poł. października		II poł. listopada		Uwagi
			Cena za jednostkę	Koszt dzienny	Cena za jednostkę	Koszt dzienny	
1	Chleb żytni pyłowy	1,23 kg.	gr. 60,0	gr. 73,8	gr. 60,0	gr. 73,8	
2	Mąka pszenna	0,25 "	100,0	25,0	100,0	25,0	
3	Kasza jęczmienna	0,05 "	70,0	3,5	73,0	3,7	
4	Fasola	0,05 "	90,0	4,5	80,0	4,0	
5	Kartofle	1,5 "	14,0	21,0	14,0	21,0	
6	Ryż	0,15 "	140,0	21,5	120,0	18,0	
7	Mleko	0,75 ltr.	36,0	27,0	34,0	29,3	
8	Jaja	1,5 szt.	25,0	37,5	27,0	40,5	
9	Masło	0,065 kg.	580,0	37,7	670,0	43,6	
10	Ślonina	0,1 "	440,0	44,0	400,0	40,0	
11	Kielbasa	0,07 "	280,0	19,6	440,0	30,8	
12	Mięso wołowe	0,25 "	320,0	80,0	315,0	78,8	
13	Cukier	0,11 "	140,0	15,4	140,0	15,4	
14	Sól	0,1 "	36,0	3,6	36,0	3,6	
15	Herbata	0,01 "	340,0	34,0	340,0	34,0	
16	Kawa zbożowa	0,04 "	110,0	4,4	110,0	4,4	
II.			—	452,0	—	465,9	+ 3,08%
17	Węgiel kamienny	4,65 kg.	6,0	27,9	6,0	27,9	
18	Drzewo	3,00 "	11,0	33,0	12,0	36,0	
19	Nafta	0,16 "	81,0	13,0	81,0	13,0	
III.			—	73,9	—	76,9	+ 4,06%
20	Mieszkanie miesięcznie	komorne zasadnicze	844,0	28,1	844,0	28,1	
21	"	świadczenia	200,0	6,7	200,0	6,7	
22	Woda dzienna	3/4 m ³	20,0	15,0	20,0	15,0	
IV.			—	49,8	—	49,8	—
23	Mydło zwyczaj. dziennie	0,04 kg.	280,0	11,2	280,0	11,2	
24	Tramwaj dziennie	2 przejazdy	20,0	40,0	20,0	40,0	
25	Gazety	1 egzempl.	20,0	20,0	20,0	20,0	
26	Wpis szkolny	1 wpis rocz.	—	13,3	—	13,3	
27	Zeszyty szkolne dziennie	0,22 kaj	20,0	4,4	20,0	4,4	
28	Fryzjer miesięcznie	1 strzyż.	100,0	3,3	100,0	3,3	
29	Teatr miesięcznie	2 bilety	250,0	16,7	250,0	16,7	
V.			—	108,9	—	108,9	—
30	Palto męskie ciepłe	1 na 6 lat	27 500,0	12,7	27 500,0	12,7	
31	Garnitur marn. m.	1 na 5 lat	30 000,0	16,7	30 000,0	16,7	
32	Ubranie robocze	1 na 1 rok	7 500,0	20,8	7 500,0	20,8	
33	Palto kobiece	1 na 6 lat	27 500,0	12,7	27 500,0	12,7	
34	Suknia świąteczna	1 na 5 lat	13 000,0	7,7	13 000,0	7,7	
35	" codzienna	1 na 1 rok	3 800,0	10,6	3 800,0	10,6	
36	Koszula męska	1 na 1 mies	550,0	18,3	550,0	18,3	
37	Kamasze męskie	3 na 1 rok	3 400,0	28,3	3 400,0	28,3	
38	Zelówki	2 na 1 rok	700,0	3,9	700,0	3,9	
Rezultat:			—	131,7 816,3 +0,09%	—	131,7 833,2	+ 2,07%

Bydgoszcz, dnia 30. listopada 1927 r.

Urząd Statystyczny.

Wyciąg ze statystyki ruchu ludności cywilnej miasta Bydgoszczy od 1 stycznia 1923 r.

R. Ruch naturalny ludności cywilnej według dokumentów stanu cywilnego:

Rok i kwartał i miesiąc	Urodzeń					Zgonów		PRZYZYNY ŚMIERCI																									
	Matrzenstw	żywych	martwych	ogółem	w tem nieślubne w procentach	ogółem	w tem niemowląt	Dyfterja	Odra i szkar- latyna	Koklusz krztusiec	Grypa	Tyfus	Gruźlica płuc	Zapalenie płuc	Rak	Choroby or- ganów od- dechowych	Organiczne cierp. serca, Udar serca	Udar mózgu	Wrodz n. słab- ość do życia	Kurcze	Katar żołądka i kiszek	Zapalenie śle- pej kiszki	Zapalenie nerek	Choroby po- rodu	Słabość, starość	Nieszczęśliwe wypadki	Morderstwo, zabójstwo stracenie	Samobójstwo	Inne choroby				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31			
1923 ogół.	754	1182	1053	287	10,2	1630	554	10	11	8	13	9	115	175	80	11	164	77	203	1	6	168	8	32	3	162	41	4	13	216	1552		
1924	617	81	89	170	10,3	1572	66	8	5	16	16	14	162	181	74	8	131	53	125	104	130	9	34	6	142	42	3	13	296	1509			
1925	718	196	90	32	11,6	1877	466	6	12	8	13	12	132	124	71	5	139	72	121	67	102	2	27	5	94	41	6	23	302	1819			
1926	683	289	101	299	12,4	1670	554	10	41	2	19	13	209	199	78	19	129	85	173	87	1	7	2	32	8	134	47	11	18	227	1921		
1927 I kw.	159	75	18	768	15,0	413	142	1	2	6	4	5	48	56	26	7	38	23	52	17	23	2	1	8	33	8	3	3	55	337			
" II "	180	629	21	650	12,8	342	106	2	4	2	6	3	38	38	27	4	34	28	35	8	21	10	3	3	33	11	3	3	51	287			
" III "	154	675	15	690	11,2	395	146	2	2	2	1	8	42	19	21	2	42	32	48	12	57	1	8	2	26	12	2	5	51	280			
" paźdz.	103	215	14	229	10,9	107	32	2	2	2	1	8	10	9	4	2	5	6	15	5	9	1	2	1	7	5	3	20	1	1,8			
																														Przewyżka urodz. i różnica między rubryką 317.1			

B. Miejscowy ruch ludności podług policyjnych za- i odmałdowań:

Rok i kwartał i miesiąc	PRZYPIŁY W				ODPIŁY W				Ludności Przy- pływ = + Odpiływ = -	Liczne przewadzki wewnątrz okręgu miasta (liczba osób)	W przemyśle i rzemiośle handlu i w ruchu transport.		Różnica
	Polaków	Niemców	Innych	Razem	Polaków	Niemców	Innych	Razem			Przyływ	Odpiływ	
1923 ogół.	13 353	775	168	14 296	8 411	1 461	166	10 038	+ 4253	15 547	4 839	3 326	+ 1533
1924	11 550	352	172	12 074	9 346	498	150	9 994	+ 2080	15 605	5 888	4 479	+ 909
1925	13 866	1009	291	15 166	10 062	1 835	220	12 117	+ 3049	17 274	6 205	5 027	+ 1178
19 6 "	11 916	1003	230	13 149	10 624	1 103	250	11 977	+ 1172	20 538	4 898	4 433	+ 465
1927 I kw.	3 237	251	62	3 550	2 785	245	36	3 066	+ 434	5 857	1 217	983	+ 224
" II "	3 363	204	26	3 593	3 298	237	53	3 687	+ 161	6 297	1 418	1 232	+ 186
" III "	3 469	299	30	3 798	3 222	369	46	3 637	+ 161	6 821	1 422	1 373	+ 49
" paźdz.	1 321	143	12	1 476	1 183	152	21	1 356	+ 120	1 628	535	504	+ 31

C. Terazniejsza liczba mieszkańców miasta Bydgoszczy:

	Polaków	Niemców	Innych	Razem	w tem żydów
Poślęg sojsu ludności z dnia 20. VI. 1925	94 318	9 166	534	104 018	921
Procentualnie	90,7	8,8	0,5	-	0,9
Przewyżka urodzeń i różnica ruchu od 20. VI. 1925	+ 6 370	- 599	+ 58	+ 5829	+ 391
Zatem liczba mieszkańców dnia 1. XI. 1927 r.	100 688	8 567	592	109 847	1312
Procentualnie	91,7	7,8	0,5	-	1,19

Bydgoszcz, dnia 30 listopada 1927 r.

URZĄD STATYSTYCZNY.

